

Project in uitvoering

Veel mensen maken zich zorgen over jongeren en alcohol. De jeugd drinkt namelijk te jong, te vaak en te veel. In de tienerjaren zijn lijf en geest volop in de groei. Op deze leeftijd vormt alcohol een groot risico voor de gezondheid, zoals de kans op hersenschade. Andere gevolgen zijn: slechtere schoolprestaties, vaker ongelukken in het verkeer, vernielingen en agressie op straat, onveilig vrijen en verslaving. In 2008 startten de acht gemeenten uit de regio Stedendriehoek daarom het project om overmatig alcoholgebruik van jongeren tegen te gaan.

In het eerste jaar is in elke gemeente het project begonnen met een startbijeenkomst, om het project bij lokale partijen bekend te maken en hun medewerking te vragen. Daarna zijn allerlei activiteiten gestart in het onderwijs, in de horeca, op het gebied van gemeentelijke regelgeving en richting ouders. Op deze manier klinkt dezelfde alcoholboodschap op plaatsen waar alcohol in beeld is en jongeren komen.

Het project is in 2008 goed op gang gekomen. Samenwerkingspartners blijven zich ook in 2009 en 2010 inspannen om het project uit te voeren. Dit alles voor een gezonde en veilige jeugd in de regio Stedendriehoek. Via deze nieuwsbrief houden we u op de hoogte. Wilt u de tussenrapportage ontvangen? Mail naar minderdrinken@ggdgelre-ijssel.nl

Volwassenen dienen jongeren gezond met alcohol om te leren gaan

Wethouder Edo Horstman zet zich in voor het project in zijn gemeente Voorst en is bestuurlijk trekker van het project in de regio Stedendriehoek.

Over het project

"Het is naar mijn mening belangrijk je als bestuurder medeverantwoordelijk te voelen voor de gezondheid van jongeren.

Jongeren dienen de gevolgen van vroeg alcoholgebruik te leren kennen en hebben daarbij hulp nodig. Die hulp moet komen van hun ouders en andere volwassenen. Je kunt ze nog niet helemaal zelf verantwoordelijk stellen. Ik hoop dat het project bijdraagt aan het bijstellen van denkbeelden, bijvoorbeeld waar het gaat om de mate van het gebruik van alcohol, en de leeftijd waarop daarmee wordt gestart. Daarvoor willen we alle mogelijkheden benutten, zoals deze nieuwsbrief."

Samenwerking

"Door samen te werken met andere gemeenten zoeken we afstemming, bijvoorbeeld rondom de hokken en keten, de sluitingstijden van uitgaansgelegenheden en de verkrijgbaarheid van drank in winkels en slijterijen. Ook willen we voorkomen dat er in buurgemeenten een ander regime bestaat dan bij ons in Voorst.

Sommige zaken moeten echt landelijk aangepakt worden, zoals een verhoging van de leeftijd voor de verkrijgbaarheid van alcohol. Lokale experimenten zullen leiden tot verwarring bij handhaving en tot vluchtgedrag naar buurgemeenten. Daar zijn we dus niet vóór!"

Succesvol

Wanneer is het project succesvol? "Het project slaagt als iedereen zich bewust is van de grote gevolgen van bovenmatig alcoholgebruik en daar naar gaat handelen. Doordat de betrokken partijen in het project preventie, regelgeving en handhaving combineren zullen we ervoor zorgen dat het lukt. De uitvoering van de plannen is belangrijk, en ik wil daar als bestuurder bij zijn. Als voorbeelden noem ik discussies van onze gemeenteraad met leerlingen van de agrarische school in Twello, het uitdelen van flyers op de markt en onze inbreng bij allerlei bijeenkomsten met het thema alcoholmatiging. Ik denk dat we heel goed bezig zijn!"

Wat kunt u doen?

- Heeft u ook te maken met drinkende jongeren? Help ons dan mee om het project een succes te maken!
- Maak kinderen duidelijk dat het niet verstandig is om jong, vaak en veel alcohol te drinken
 - Schenk geen alcohol aan kinderen onder de 16 jaar
 - Geef zelf het goede voorbeeld, drink niet te veel in het bijzijn van kinderen
- Er zijn allerlei activiteiten en materialen beschikbaar. Wilt u weten waar u gebruik van kunt maken? Mail dan naar minderdrinken@ggdgelre-ijssel.nl

MINDER DRANK
LEKKER FRIS

De code voor veilig uitgaan

Het uitgaansleven is een beproefde plek voor overmatig alcohol- en/of drugsgebruik. In Apeldoorn en Zutphen heeft Tactus Verslavingszorg de cursus Barcode gegeven die horecamedewerkers leert hoe ze riskant alcohol- en drugsgebruik herkennen, en hoe ermee om te gaan.

Josien van Bommel is vanuit beide gemeenten projectleider Veilig Uitgaan. "Als projectgroep hebben we ons destijds de vraag gesteld: wat moet er gebeuren om uitgaan veiliger en leuker te maken? Het bleek al gauw dat overmatig alcohol- en drugsgebruik één van de speerpunten van de aanpak zou worden." De horecaondernemers zelf gaven aan een cursus te willen volgen. "Samen

met hen hebben we toen bekeken waar de behoeftes lagen. Dat heeft zowel in Apeldoorn als Zutphen tot een specifiek programma geleid." Volgens Josien van Bommel zijn de horeca-ondernemers tevreden over Barcode. "Ik krijg terug van hen dat ze de inhoud erg waarderen; er blijkt genoeg te zijn dat ze nog niet wisten. Maar ook de manier waarop de cursus gegeven werd, sprak erg aan."

BARCODE

Omgaan met alcohol en drugs in de horeca

Cursus Barcode

Uitgangspunt van de cursus Barcode is dat uitgaan en werken in het uitgaanscircuit leuk is en dat dit vooral zo moet blijven. De cursus is niet bedoeld om het uitgaanscircuit te problematiseren of om horecaondernemers de verantwoordelijkheid voor lastige maatschappelijke kwesties in de schoenen te schuiven. Insteek is dat jongeren alcohol en drugs gebruiken en dat daaraan risico's verbonden zijn. Het uitgaanscircuit is één van de plaatsen waar jongeren te vinden zijn die alcohol en drugs gebruiken. De cursus Barcode is een goede maatregel om de risico's te beperken en problemen te voorkomen.

Heeft u interesse in de cursus barcode voor uw personeel? Neem dan contact op met Karel Noija van Tactus Verslavingszorg, K.Noija@Tactus.nl

Alcoholadvies tijdens gezondheidsonderzoek GGD

Na de herfstvakantie van 2008 is GGD Gelre-IJssel gestart met voorlichting over alcohol aan ouder en kind binnen het gezondheidsonderzoek in groep 7. Hierbij vraagt de verpleegkundige aan de leerling of hij/zij weleens alcohol heeft gedronken.

Vervolgens wordt informatie gegeven over het risico op hersenschade tijdens de ontwikkeling van de hersenen in de puberteit. Hierbij wordt een plaatje van een hersenscan getoond, waarop twee hersenhelften te zien zijn. De gekleurde vlekken laten zien welke delen van de hersenen actief worden tijdens een geheugentest.

15-jarige jongen "niet drinker"

15-jarige jongen "zware drinker"

Bij de drinker gebeurt er duidelijk minder in de hersenen dan bij de jongen die niet drinkt. Dat terwijl hij tijdens de test niet onder invloed is en vooraf drie weken geen alcohol mocht drinken.

De eerste ervaringen met het alcoholadvies zijn positief. Ouders vinden het goed dat over alcoholgebruik op jonge leeftijd gesproken wordt. "Alcoholgebruik speelt steeds meer op jonge leeftijd en er wordt steeds meer gedronken. Het is een goede zaak dat hier aandacht aan geschonken wordt. Het zou naïef zijn om te denken dat het binnen je eigen gezin niet zou gebeuren." Aldus een ouder.

Dr. Susan Tapert, University of California, San Diego

Alcohol, maak er geen sport van!

gemeente Heerde in gesprek met Sportbesturen

“Het is belangrijk dat alle partijen die met jeugd te maken hebben betrokken worden bij het alcoholmatigingsproject, dus ook de sportverenigingen”. Daarmee opende wethouder A. Westerkamp het overleg met sportbesturen op dinsdag 2 juni in de gemeente Heerde. Er werd gesproken over het alcoholgebruik van jongeren, alcoholbeleid op de sportvereniging, knelpunten die zij ervaren en hun mogelijke rol.

De sportvereniging is een plek waar jongeren samenkomen, én een plek waar alcohol geschonken wordt. Uit cijfers van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) blijkt dat bijna de helft van de sportverenigingen alcohol schenkt aan minderjarigen. “Het barpersoneel kent de regels, maar er slipt er weleens één doorheen. De overgang van vijftien naar zestien jaar is een grijs gebied. Ze zitten samen in de B-jeugd en we weten niet precies wanneer iemand zestien jaar wordt”, vertelt één van de aanwezige bestuursleden van een voetbalvereniging.

Leerlingen 'Op tijd voorbereid': digitale lessen over alcohol en roken

Meer en meer basisscholen werken met het digitale leerproject Op tijd voorbereid van Tactus Verslavingszorg. Leerlingen van groep 8 worden hiermee voorbereid op het omgaan met alcohol en roken.

Op basisschool de Achtsprong in Zutphen is leerkracht Ingrid Goudswaard een tevreden gebruiker. Hier wordt voor het derde jaar achtereenvolgens gewerkt met Op tijd voorbereid. Ingrid: “Mijn voorganger heeft het project destijds geïntroduceerd op school en sindsdien draaien we het elk jaar.” Ze noemt het een ‘prettig project’. “De leerlingen kunnen zelfstandig aan de slag achter de computer en dat vindt deze leeftijdsgroep prettig.

De verenigingen zien hiervoor wel een mogelijke oplossing. “Uit sociale – en solidariteitsoverwegingen zouden we ervoor kunnen pleiten om geen alcohol te schenken aan de jeugd tot 18 jaar. Voorwaarde is dan wel dat de verenigingen hierin gelijk opgaan.”

Na de zomer gaat de gemeente Heerde op bezoek bij sportverenigingen om dieper in te gaan op de mogelijkheden voor alcoholmatigingsbeleid. Vanuit het project kunnen verenigingen bijvoorbeeld ondersteuning krijgen bij het opstellen van huisregels rondom alcohol, barvrijwilligers kunnen de Instructie Verantwoord Alcoholschenken volgen en er zijn artikelen voor in de clubbladen beschikbaar. Ook zullen bijeenkomsten voor jeugdleiders en –trainers gehouden worden. Zij hebben een belangrijke voorbeeldfunctie voor de jeugd.

Wilt u als vereniging aan de slag met alcoholmatigingsbeleid? Neem dan contact op met de ambtenaar Sport van uw gemeente. Wit u clubbladartikelen ontvangen, mail dan naar minderdrinken@ggdgelre-ijssel.nl

Anderzijds zijn er groepsoopdrachten, zodat de kinderen ook moeten samenwerken.” Het onderwerp komt, wat Ingrid betreft, ook niet te vroeg ter sprake. “Ik heb het idee dat alcohol en roken wel issues zijn bij de leerlingen. En erover praten gaat met een leerkracht net iets makkelijker dan met je ouders.” Of er daadwerkelijk al wordt gerookt of alcohol wordt gedronken, weet ze niet zeker. “Maar ik weet dat zo gauw ze overstappen naar de middelbare school, ze wel in aanraking komen met deze middelen. Dan is het goed dat er nu al aandacht aan wordt besteed.” Hoewel basisscholen jaarlijks bedolven worden onder de projecten is Ingrid Goudswaard zeker van de noodzaak van Op tijd voorbereid. “We selecteren elk jaar maar een paar projecten, maar Op tijd voorbereid zit daar zeker bij.”

Heeft uw school ook interesse in het leerproject Op tijd voorbereid? Neem dan contact op met Tactus Verslavingszorg via otvstedendriehoek@tactus.nl

PROJECT IN THE PICTURE

De projectactiviteiten trekken regelmatig de aandacht van andere regio's en van radio en krant.

Enkele grepen uit het nieuws:

- In maart heeft wethouder Horstman van de gemeente Voorst het project toegelicht in het regionaal college Amsterdam – Amstellanden.
- In april stond het artikel 'Stedendriehoek pakt alcoholgebruik jongeren aan' in het Apeldoorns Stadsblad, de Zutphense Koerier en de Deventer Post, met daarin aandacht voor comazuipen.
- Op 14 mei jl. werden Fokke Hoogland, gemeentelijk projectleider van Deventer en Carolien de Rover van de GGD een uur lang live in de studio van Deventer Radio bevraagd over het project.

AGENDA

- 23 juni Bijeenkomst 'Jongerenwerk en Alcoholpreventie' voor jongerenwerkers
- 25 juni Bijeenkomst 'Wat moeten, kunnen en willen gemeenten met hokken en keten?' voor gemeenten

Wethouder Blokhuis van de gemeente Apeldoorn op de markt in gesprek over alcohol

Alcohol in het nieuws

Alcohol grote risicofactor voor ongewenste seks

Meisjes die regelmatig uitgaan en veel ongewenste seksuele ervaringen in het uitgaanscircuit hebben, drinken beduidend meer alcohol dan meisjes die vaak uitgaan en weinig of geen ervaring hebben met ongewenste seks. Dit blijkt uit een onderzoek in opdracht van het Trimbos-instituut.

Bron: www.trimbos.nl

Sterke toename comazuipen

Het aantal kinderen dat met spoed is opgenomen na overmatig alcoholgebruik is in 2008 met 13% gestegen ten opzichte van 2007. De gemiddelde leeftijd van deze kinderen is 15 jaar. Onder de slachtoffers zijn bijna evenveel meisjes als jongens.

Bron: www.stap.nl

Alcohol ook schadelijk voor ontwikkeling 16-18 jarigen

Ieder jaar uitstel van alcoholgebruik door jongeren is winst in fysieke, cognitieve en gedragsmatige zin. Onderzoekers stellen dat zolang hersenen zich ontwikkelen, jonge mensen niet of zo weinig mogelijk alcohol moeten drinken. Dit geldt niet alleen voor jongeren onder de 16 jaar. De hersenen zijn namelijk pas uitgegroeid tussen het 20e en 24e jaar.

Bron: www.trimbos.nl

Schoolfeesten steeds vaker alcoholvrij

Op schoolfeesten wordt steeds vaker geen alcohol geschonken. Volgens het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid (STAP) houdt dit jaar ruim een derde van de middelbare scholen feesten alcoholvrij. Op veel schoolfeesten die niet alcoholvrij zijn, wordt nog onverantwoord veel gedronken. Ook thuis of bij vrienden indrinken is nog steeds populair.

Bron: www.stap.nl

COLOFON

Vormgeving: Ontwerpatelier

Voor vragen en reacties over de nieuwsbrief kunt u een e-mail sturen naar Inge de Wit, projectmedewerker:

i.dewit@ggdgelre-ijssel.nl

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het project 'Alcoholmatiging onder Jongeren in de Stedendriehoek'. De samenwerkende gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen zetten zich hiermee in om alcoholgebruik onder jongeren terug te dringen. Zij worden hierbij ondersteund door Politie, Tactus Verslavingszorg, OM, Halt Gelderland en GGD Gelre-IJssel.

De nieuwsbrief is bestemd voor betrokkenen en geïnteresseerden. Voor meer informatie over het project kunt u kijken op de website van uw gemeente of contact opnemen met de ambtenaar in uw gemeente die betrokken is bij het project.

Het project is mede tot stand gekomen door een subsidie van de provincie Gelderland.